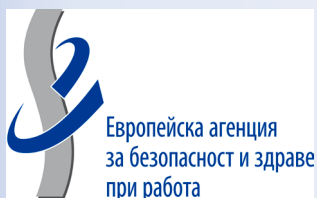


Европейска агенция за безопасност и здраве при работа

Резюме — Годишен доклад за 2013 г.



В условията на трудна икономическа обстановка Европейската агенция за безопасност и здраве при работа („Агенцията“) продължи да насърчава значението на безопасността и здравето при работа (БЗР), поставяйки ударението върху стопанската дейност. Докато следващата стратегия на ЕС за безопасност и здраве при работа продължава да се обсъжда, Агенцията изрази ясна позиция за бъдещето и прие новата си стратегическа програма за периода 2014—2020 г.

1 Европейски център за наблюдение на риска

През 2013 г. Агенцията публикува констатациите от водещия проект „Прогнози“ — „Зелени работни места и безопасност и здраве при работа“, като [основният доклад](#) е наличен на английски език, а [резюме](#)то – на шест езика. Той беше последван от доклад за [БЗР и вятърната енергия](#) и издания на поредицата „Е-факти“ за [екологосъобразните сгради](#) и [слънчевата енергия в малък мащаб](#), както и от контролни списъци за разпознаване на опасностите във връзка с [екологосъобразните сгради](#) и [слънчевата енергия в малък мащаб](#). Агенцията стартира също нова уебстраница, посветена на [безопасността и здравето на работниците, заемачи зелени работни места](#).

За проектите „Прогнози“ е възприет подход въз основа на сценарии за разпознаване и прогнозиране на нововъзникващи рискове за БЗР в резултат на промени в технологиите или обществото. Агенцията възложи предварително проучване с цел да се определи кои нови и възникващи проблеми ще бъдат най-подходящи за изследване в следващото голямо проучване „Прогнози“. Тя възложи също преглед на съвременното състояние на тема ‘Current and emerging OSH issues in the healthcare sector, including home and community care’ („Настоящи и нововъзникващи проблеми в областта на БЗР в здравния сектор, включително при грижите по домовете“). Здравните и социалните грижи бяха идентифицирани като сектор с голям потенциал за заетост, в който обаче БЗР се пренебрегва, особено при грижите по домовете. Констатациите от това проучване ще бъдат публикувани през 2014 г.

През 2013 г. беше завършена подготвителната работа за второто издание на друг от водещите проекти на Агенцията — [Европейското проучване на предприятията относно новите и възникващите рискове \(ESENER\)](#). Тази важна дейност предоставя информация как се управляват някои значими рискове на работното място в Европа. За първи път в проучването от 2014 г. ще бъдат включени микропредприятията (5—10 работници и служители) и селскостопанският сектор.

Други важни дейности, приключени през 2013 г., включваха преглед на източниците [‘New risks and trends on the safety and health of women at work’](#) („Нови рискове и тенденции за здравето и безопасността при работа на работещите жени“), който даде, наред с други неща, важна актуализирана информация за свързания с работата рак при жените и професионалните рискове за репродуктивното здраве на жените. В процес на подготовка са един доклад за



съвременното състояние на раковите заболявания, свързани с работната среда, и друг - относно рисковете на работното място за репродуктивното здраве, които ще бъдат публикувани през 2014 г.

Предварителните резултати от голям пилотен проект, „По-безопасна и по-здравословна работа на всяка възраст: безопасността и здравето при работа в контекста на застаряващата работна сила“, бяха представени на конференция в Европейския

парламент през декември 2013 г. [Материалите](#) бяха публикувани на уебсайта на Агенцията в началото на 2014 г.

В доклада на Агенцията за 2013 г. [‘Priorities for occupational safety and health research in Europe: 2013–2020’](#) („Приоритети за изследванията в областта на безопасността и здравето при работа в Европа: 2013—2020 г.“) са посочени приоритетите за изследванията, имащи за цел да запълнят празнотите в нашите знания в съответствие със стратегията „Европа 2020“. Въз основа на този доклад Агенцията ще изготви списък на „главните приоритети“ и документи за позицията на Комисията през 2014 г.

На последно място, продължи работата по [проекта OSHwiki](#) в подготовка на официалното му стартиране през лятото на 2014 г. Общо 121 нови статии бяха възложени, написани и одобрени, а върху други 28 работата продължава. Проектът привлече голям интерес на срещата на върха „Здравословни работни места“ в Билбао през ноември, като интерес проявиха и международни организации с дейност в областта на БЗР.

2 Информация за работната среда

Изготвянето на ръководството за кампанията за 2014—2015 г. на тема [„Здравословни работни места — управлявай стреса!“](#) беше голямо постижение. Кампаниите са основната дейност на Агенцията за повишаване на осведомеността и важен начин за достигане до работните места, и по-специално до микропредприятията и малките и средни предприятия (МСП). Много работа беше извършена и за изготвянето на практическа информация в помощ на предприятията, и по-специално на МСП, за управление на психосоциалните рискове на работното място. По повод Европейската седмица за безопасност и здраве при работа през октомври 2014 г. ще бъде публикуван електронен наръчник на всички езици на ЕС През 2014 г. ще бъдат публикувани също два важни прегледа, чиято цел е да подобрят разбирането за психосоциалните рискове и възможните стратегии за справяне с тях.

Досега най-успешна беше кампанията през 2012—2013 г. [„Да работим заедно за превенция на риска“](#) с повече дейности и повече официални партньори от всякога. Тя постави също важен „прецедент“. През юни Агенцията проведе много успешна проява с партньорите на кампанията — [‘Benchmarking and Exchange of Good Practice in Occupational Safety and Health’](#) („Сравнителен анализ и обмен на добри практики за безопасност и здраве при работа“) — в Брюксел. На нея се събраха специалистите и органите, разработващи политики в областта на БЗР, за да обменят извлечените поуки и примери за добри практики.

Откакто стартира през 2011 г., проектът [Онлайн оценка на риска Interactive \(OiRA\)](#) доби основополагащо значение за дейността на Агенцията за насърчаване на БЗР на работните места в Европа, и по-специално в МСП, които представляват 99 % от предприятията, и където ресурсите често са ограничени. През 2013 г. бяха публикувани девет нови инструмента: инструменти за бръснаро-фризьорския сектор в Белгия (на френски и фламандски език) и Португалия; един испански инструмент за школи за водачи на превозни средства и втори за работилници за кожи и дъбене (на каталунски език); литовски инструменти за ремонт на МПС; инструменти за хотелиерския сектор във Франция и Гърция; латвийски инструмент за канцеларска работа; и латвийски инструмент за услугите за сигурност, предоставяни от частни лица за ЕС. Понастоящем се работи върху 50 други инструмента и има цяла общност OiRA, която работи съвместно в цяла Европа за разработване и



усъвършенстване на инструментите. Агенцията подпомага нейната работа, като предоставя обучение по използването на генератора за инструменти OiRA и звено за съдействие за общността OiRA.

В допълнение Агенцията възложи проучване за осъществимост с цел да насърчи и подкрепи широкото използване на инструментите за прилагане на решения за БЗР, които вече са готови или се разработват в държавите членки.

Други важни публикации през годината бяха докладите '[Diverse cultures at work: ensuring safety and health through leadership and participation](#)' („Културното разнообразие на работното място: осигуряване на здраве и безопасност чрез лидерство и участие“) и '[Occupational safety and health and education: a whole school approach](#)' („Безопасност и здраве при работа в образованието: цялостен подход към проблемите в училището“).

3 Комуникации, провеждане на кампании и популяризиране

Кампанията „Здравословни работни места“ през 2012—2013 г., озаглавена „Да работим заедно за превенция на риска“, доразвиваше постиженията от предната година. Рекорден брой от [87 официални партньори на кампанията](#) — дружества и организации от публичния и частния сектор в Европа — обединиха усилия с Агенцията за подобряване на безопасността и здравето при работа чрез ръководната роля на управлението участието на работниците. Прояви за повишаване на осведомеността бяха проведени в 30 държави, а Агенцията стартира многоезичен [онлайн пакет от инструменти за кампанията](#), улесняващ работата на всички, които искат да проведат собствена кампания за безопасност и здраве. Церемонията за присъждане на [наградите за добри практики](#) се организира в Дъблин през април съвместно с ирландското председателство на Съвета на Европейския съюз. По време на Европейската седмица за безопасност и здраве при работа през октомври бяха проведени стотици прояви на национално равнище с акцент върху обучение и подготовка, семинари и конференции и повишаване на осведомеността за кампанията и нейните послания чрез социалните медии. Кампанията беше закрыта през ноември със [срещата на върха „Здравословни работни места“ в Билбао](#). На това събитие се събраха около 300 делегати, за да обменят идеи и извлечени поуки въз основа на постиженията на кампанията и да гарантират, че дейността за превенцията на риска ще продължи след края на кампанията.



Към края на кампанията вече бяха в ход подготвителните дейности за кампанията за 2014—2015 г., „Здравословни работни места — управлявай стреса!“ Изготвиха се планове, създадена беше отличителната марка и разработени основните [материали за кампанията](#). Създаден беше също [филм за стреса](#) с участието на популярния анимационен герой Напо от партньорите на Агенцията в консорциума „Наро“.

Констатациите на третото [European Opinion Poll on Occupational Safety and Health](#) („Общоевропейско проучване на безопасността и здравето при работа“) бяха публикувани на 9 май по случай Деня на Европа. Над 16 500 работници и служители в 31 държави бяха анкетирани относно стреса на работното място и БЗР при по-възрастните работници. Резултатите бяха широко отразени в пресата и потвърдиха, че посланието на кампанията за 2014—2015 г., според което психосоциалните рискове могат да бъдат управлявани също така систематично, както всеки друг аспект на БЗР, трябва да се популяризира в Европа.

До националните фокусни точки бяха изпратени пилотно папки с документи за повишаване на осведомеността с цел популяризиране на OiRA и насърчаване на употребата му от МСП. В хода на годината бяха проведени девет семинара за популяризиране в Белгия, Кипър, Гърция (две взаимосвързани прояви), Латвия (три взаимосвързани прояви) и Литва (две отделни прояви).

За пета поредна година Агенцията представи [филмовата награда на тема „Здравословни работни места“](#) на Международния фестивал за документално и анимационно кино в Лайпциг ([DOK Лайпциг](#)). Агенцията подпомага също изготвянето на DVD копия със субтитри на спечелилия филм за разпространение чрез националните фокусни точки и организира прожекции в цяла Европа.



През 2013 г. стартира нов [филм от поредицата „Напо“ за подхлъзванията и паданията — Напо във ... Не е смешно.](#) Инициативата „[Напо за учители](#)“ дава онлайн достъп до редица материали, включително филмите за Напо, с цел включване на БЗР в образованието и създаване на добри навици за безопасност и здраве у децата още от най-ранна възраст. Към края на 2013 г. пакетът „Напо за учители“ беше достъпен на 18 езика и разпространен в 23 държави членки и в

държавите от Европейското икономическо пространство.

През 2013 г. пресслужбата насърчаваше и популяризираще работата на Агенцията. [Медийното партньорство в кампанията](#) набираше сили и 20 медийни партньори в девет държави членки подкрепиха кампанията през 2012—2013 г. Новият подход за повече публичност на церемонията по връчване на наградите за добри практики повиши значително престижа на наградите. Работата по преработката на уебсайта на Агенцията продължи и ще бъде завършена през 2014 г., което ще укрепи неговото положение като първоизточник на информация в областта на БЗР. През 2013 г. Агенцията публикува 11 нови доклада и 12 броя на „Е-факти“, както и редица рекламни и аудиовизуални материали.

Комуникационното партньорство на Агенцията с Европейската мрежа на предприятията (EEN) се развиваше много успешно през 2013 г.: националните фокусни точки и посланиците на БЗР в EEN организираха 18 национални срещи на партньорствата като начин за разпространяване на информация до работните места в Европа, и по-специално до МСП. Двамата партньори работиха съвместно по първата награда за БЗР на EEN, която е признание за изключително успешното популяризиране на посланията за БЗР в МСП. Първата награда беше връчена на срещата на върха „Здравословни работни места“ в Билбао през ноември.

4 Работа в мрежа и координация

Изпълнението на [Agency's multiannual strategic programme for 2014–20](#) (Многогодишна стратегическа програма на EU-OSHA за периода 2014-2020 г.) ще укрепи връзките на Агенцията с мрежата от фокусните точки. През 2013 г. предизвикателството беше да се гарантира, че [мрежата от фокусни точки](#) ще продължи да функционира добре въпреки трудните условия на стопанската среда. Посещенията на високо равнище помагат да се утвърди значението на работата на фокусните точки за правителството и социалните партньори. Агенцията направи две такива посещения през 2013 г. — в Литва и във Финландия. На международно равнище Агенцията оказва съдействие на Международната организация на труда в рамките на учебен семинар за органите, разработващи политики в областта на БЗР, на който беше представен европейският тристранен модел.

Агенцията продължи да подготвя държави кандидатки и потенциални кандидатки за включване в европейските дейности в областта на БЗР, например като им оказваше помощ да се присъединят към мрежата от фокусни точки на Агенцията и да участват в нейните дейности, като превеждаше и отпечатваше материали за кампаниите „Здравословни работни места“, разпространяваше DVD копия с филмите за Напо и ги насърчаваше да кандидатстват за наградите за добри практики. Последното начинание се оказа особено успешно през 2013 г., когато един от победителите стана турско предприятие — чудесна демонстрация на въздействието от дейността на Агенцията.

Службата за връзка в Брюксел продължи основната си дейност — да представлява Агенцията и да предоставя информация на ключовите партньори. През 2013 г. нарасна значението на работата на службата в европейския социален диалог, изразяващо се в потенциала на комитетите за секторен социален диалог да допринасят за разработването на инструменти за проекта OiRA. Освен това службата организира успешно учебно посещение на членове на Европейския парламент в седалището в Аликанте, където те имаха възможност от първа ръка да научат повече за това, как работи Агенцията.

Европейската агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA) допринася за превръщането на Европа в по-безопасно, по-здравословно и по-продуктивно място за работа. Агенцията проучва, разработва и разпространява надеждна, балансирана и обективна информация за безопасността и здравето и организира общоевропейски кампании за повишаване на осведомеността. Основана от Европейския съюз през 1996 г. със седалище в Билбао, Испания, Агенцията обединява представители от Европейската комисия, правителствата на държавите членки, организации на работодателите и служителите, както и водещи специалисти от всички държави членки на ЕС и извън него.

Европейска агенция за безопасност и здраве при работа

12 Santiago de Compostela,

E-48003 Bilbao, Spain

Тел. +34 944358400

Факс +34 944358401

Електронна поща: information@osha.europa.eu